

Návrat před rok 1989 ... aneb jak to vidí ekonomka Šichtařová

- CZ24 News | 19. ledna 2023

EU: Zajímavou zprávou tohoto týdne je, že na 73 procent generálních ředitelů ve světě se domnívá, že globální ekonomika v tomto roce klesne, neboli projde si recesí. Vyplynulo to z pravidelného průzkumu PwC.

Představuje to nejpesimističtější výhled klíčových šéfů na globální hospodářský růst za 12 let průzkumu. Déle se tento průzkum neprovádí.

Někdo by snad takové výsledky mohl označit za pesimistické. Já je označuji spíš za realistické. Ostatně máme tu řadu signálů, že ke zpomalování různých ekonomik napříč světem až do stádia útlumu skutečně dochází. Mezi nejvýmluvnějšími je třeba čerstvá statistika, že výroba automobilů na Slovensku loni podle předběžných údajů klesla téměř o pět procent zhruba na milion vozidel. (Jen mimochodem – i tak si ale Slovensko v přepočtu na obyvatele udrželo pozici světového lídra v produkci aut. Krom jiného i proto, že k podobnému poklesu výroby dochází v automobilovém průmyslu i jinde po světě.)

Jiným signálem, který potvrzuje totéž, totiž pokračující zpomalování ekonomik, je fakt, že hlavní ekonom Evropské centrální banky (ECB) Philip Lane se nechal slyšet, že úrokové sazby musí vystoupat ještě výš, aby se v eurozóně snížila inflace. Neřekl sice na kolik, ale je zjevné, že zvyšování úrokových sazeb bude v eurozóně dál snižovat hospodářský růst. Zatímco propad výroby aut popisuje, co už bylo, plánované zvyšování úrokových sazeb popisuje, že k dalšímu zpomalení teprve dojde.

Až potud na tom není nic až tak moc překvapivého. Paradoxní to začne být teprve až v okamžiku, když dodáme další střípky informací.

Tak například: Míra nezaměstnanosti ve Velké Británii zůstala na 3,7 procenta, a je tak nejnižší za téměř 50 let. Jinak řečeno, svět se připravuje na hospodářské zpomalení, ale míra nezaměstnanosti zůstává v mnoha ekonomikách na mnohaletých minimech! Porovnejme to s Velkou hospodářskou krizí po roce 1929: Tehdy první zemí Evropy, kam z USA dorazila krize, bylo Německo, kde v roce 1932 bylo téměř 45 % Němců bez práce. Srovnajme skoro poloviční míru nezaměstnanosti s nezaměstnaností kolem 3 nebo 4 procent, jakou běžně v Evropě vidíme dnes!

Ostatně abychom tuto přehlídku bizáru zkompletovali, dodejme ještě, že takzvaná harmonizovaná meziroční inflace v Německu byla za prosinec potvrzena na 9,6 procenta. To by taktéž mělo být dle ekonomické teorie v přímém rozporu s hospodářským zpomalením. Jenomže – sedí to perfektně k roku 1929, který byl spojen s inflací a v Německu dokonce s hyperinflací.

Co si z toho tedy vlastně vzít? Jde o to, že značná část veřejnosti, a to včetně té profesionální, si není vědoma povahy a typu nadcházejícího ekonomického vývoje. Většina lidí má dojem, že recese, o které centrální banky, vlády, ekonomové mluví – je běžná cyklická záležitost opakující se každých plus mínus deset let, případně do toho zamotají ještě okrajové faktory typu válka na Ukrajině. Což je na hony vzdálené realitě.

Byla Velká hospodářská krize roku 1929 běžnou cyklickou recesí? Sotva. A přitom není od věci kvalitativně, tedy svými systémovými příčinami, srovnávat krize z let 1929, 2008 a – řekněme – 2023.

To neznamená ani omylem, že prožijeme něco podobně drastického. Naopak. Tak třeba dvouciferné nezaměstnanosti se bát vskutku nemusíme.

To znamená pouze tolik, že se mění systém. O to jde.

Již nejsme tržní ekonomika. Evropa již není ani kapitalistická, ani svobodná. A běžné investorské poučky už neplatí. Už neplatí, že úspory jsou bezpečné. A pokud nechápete, o čem mluvím, podívejte se na výsledek prezidentských voleb. Komunista, nebo komunista. To, co se děje v ekonomice, je jen zrcadlem poptávky společnosti po návratu před rok 1989. S tím rozdílem, že teď už v tom jede Evropa celá.

AUTOR: Šichtařová

ZDROJ: blog.idnes.cz